

רע"פ 641/19 - אייל מילר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 641/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: אייל מילר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע בעפ"ת 36857-10-18 מיום 19.12.2018 שניתן על ידי כב' סג"נ יורם צלקובניק

בשם המבקש: עו"ד רות עזריאלנט

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' סגן הנשיאה י' צלקובניק) בעפ"ת 36857-10-18 מיום 19.12.2018, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על דחיית בקשתו להארכת מועד להישפט בגין עבירת תעבורה על ידי בית משפט השלום לתעבורה באילת (כב' סגן הנשיאה א' אופיר) בהמ"ש 8287-08-18 מיום 2.9.2018.

רקע והליכים קודמים

1. ביום 19.4.2018, נרשם לחובתו של המבקש דו"ח תעבורה מסוג "ברירת משפט", בגין ביצוע עבירה של נהיגה במהירות העולה על המותר בדרך שאינה עירונית, לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. ביום 18.7.2018, ובתוך המועד הקבוע לכך בחוק, הגיש המבקש למרכז פניות נהגים ארצי של משטרת ישראל (להלן:

מפנ"א) בקשה להישפט. דא עקא, לטענת המבקש, במועד כלשהו טרם הוגשה הבקשה להישפט, שולם הקנס ללא ידיעתו על-ידי אשתו. וכך, ביום 29.7.2018 נדחתה בקשתו להישפט על-ידי מפנ"א בנימוק לפיו משעה ששולם הקנס רואים אותו כמי שהודה בביצוע העבירה.

2. ביום 27.8.2018 עתר המבקש לבית משפט השלום בבקשה להארכת מועד להישפט בטענה כי הוא כופר במיוחס לו, וכי אם לא ייעתר בית המשפט לבקשתו זו, ייגרם לו עוול מאחר שבקשתו להישפט הוגשה בתוך המועד שנקבע לכך בחוק. בית משפט השלום דחה את הבקשה וקבע כי מששולם הקנס יש לראות במבקש כמי שהודה באשמה, הורשע ונשא בעונשו. עוד הוסיף כי לא מתקיימים בעניינו של המבקש התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך קבלת בקשה להארכת מועד להישפט לפי סעיף 230 לחוקסדרהדיןהפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ).

3. המבקש ערער על ההחלטה לבית המשפט המחוזי. בערעורו, חזר המבקש על טענותיו, והדגיש כי יש לאפשר לו להישפט חרף תשלום הקנס, זאת כיוון שבקשתו להישפט הוגשה בתוך המועד הקבוע לכך בחוק. עוד טען המבקש כי בית משפט השלום לא דן בעניינו בשאלת עיוות הדין המצדיקה קבלת בקשה להארכת מועד להישפט, וכי בקשות דומות התקבלו בעבר על ידי המשיבה ועל ידי בתי המשפט. בית המשפט המחוזי דחה את הערעור מטעמיו של בית משפט השלום. עוד הוסיף כי בעניינו של המבקש אין חשש לעיוות דין משום שיש לראות בתגובתו לקבלת הדו"ח בפני השוטרים כ"מקצת" הודאה.

המבקש ממאן להשלים עם פסק הדין, ומכאן הבקשה שלפניי.

נימוקי הבקשה

4. לטענת המבקש בקשתו מעלה סוגיה משפטית בעלת תחולה כללית המצדיקה מתן רשות ערעור, ועניינה בפרשנות הראויה להוראות החוק. לדידו, סעיף 229(א)(2) לחסד"פ אינו מתנהגשת בקשה להישפט באי-תשלום הקנס, ולכן הזכות להגשתה בתוך המועד הקבוע לכך בחוק אינה פוקעת עם תשלום הקנס בתוך פרק זמן זה. ומכל מקום, בהעדר הוראה מפורשת באשר ליחס בין סעיף 229(א)(2) לחסד"פ, המאפשר הגשת בקשה להישפט בתוך 90 ימים מיום המצאת הדו"ח, לבין סעיף 229(ח) לחסד"פ, המורה כי רואים במי ששילם את הקנס כמי שהודה, הורשע ונשא בעונשו - יש לנקוט בפירוש המקל עם הנאשם ולאפשר לו להישפט ככל שהבקשה הוגשה בתוך 90 הימים כאמור, גם מקום בו שולם הקנס. עוד טוען המבקש כי על בית משפט זה לקבוע כי החזקה שבסעיף 229(ח) לחסד"פ לפיה תשלום כמוהו כהודייה, נסתרת כאשר תשלום הקנס נעשה שלא על-ידי נהג הרכב, שלא ברשותו וללא ידיעתו. לחילופין, טוען המבקש כי בנסיבות אלו יש ליתן לו רשות ערעור על מנת למנוע עיוות דין.

דיון והכרעה

5. לאחר עיון בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד שבהם עולה שאלהבעלת חשיבות ציבורית או כללית החורגת מעניינים הפרטי של הצדדים, או במקרים שבהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לב(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.7.2013)). חרף טענת המבקש כי בקשתו

מעלה שאלה משפטית עקרונית, איני סבור כי טענותיו אכן מקימות עילה למתן רשות ערעור, או כי נגרם לו עיוות דין או אי-צדק חמור המצדיק את התערבותו של בית משפט זה.

6. למעלה מן הצורך אציין, כי אין בלשון הסעיף כל אחיזה לטענותיו של המבקש. סעיף 229, שכותרתו "תשלום קנס" קובע בסעיף קטן (א) כי מי שקיבל הודעת תשלום קנס ישלמה תוך 90 ימים מיום ההמצאה "זולת אם פעל באחת מדרכים אלה..": הגיש בקשה תוך 30 ימים לתובע לביטול הודעת התשלום; הודיע תוך 90 ימים על רצונו להישפט. בהמשך, מתייחס הסעיף למצבים שונים: אי תשלום הקנס במועד ללא בקשה להישפט (סעיף קטן (ב)); סמכויות התובע ושיקוליו בבקשה לביטול הודעת תשלום הקנס (סעיפים קטנים (ג)-(ו)); וכן תשלום הקנס.

לעניין תשלום הקנס, קובע סעיף 229(ח) לחסד"פ כי:

"229. (ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל אתהודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג) או על אדם שבית המשפט החליט לקיים את משפטו אף על פי שהודיע באיחור על רצונו להישפט כאמור בסעיף 230".

מלשון החוק עולה אפוא, כיבקשה להישפט היא דרך פעולה חלופית לתשלום הקנס, וכי שעה שהמבקש שילם את הקנס רואים אותו "כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו" - ומגבלת הזמנים המאפשרת להגיש בקשה להישפט בתוך תשעים הימים לפי סעיף 229(א)(2) לחסד"פ איננה חלה עוד בעניינו. היינו: מששילם אדם את הקנס, יחול לגביו ההסדר הקבוע בסעיף 229(ח), ובקשות לביטול הקנס על ידי התובע או בקשות להישפט כרוכות בשיקול דעת ויתקבלו רק אם יעמוד המבקש בתנאים שאליהם מפנה הסעיף.

7. כך, כפי שעולה מפסקי הדין של הערכאות קמא, לא מתקיימים בעניינו של המבקש התנאים הקבועים בסעיף 230 לחסד"פ להארכת מועד להישפט, ואיני מוצא טעם טוב להתערב בהחלטה זו. בנוסף, וכפי שציין בית המשפט המחוזי כי יש לראות בתגובת המבקש לדו"ח "מקצת" הודאה בעבירה המיוחסת לו, נחה דעתי כי אין בעניינו של המבקש חשש לעיוות דין. יתרה מכך, יש לציין כי המבקש לא טרח להציג במסגרת בקשה זו או לפני הערכאות קמא, מהן טענות ההגנה שיש ברשותו לעניין העבירה המיוחסת לו, זולת טענה כללית ולפיה הוא כופר במיוחס לו.

8. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ה' בניסן התשע"ט (10.4.2019).

שׁוֹפֵט
